

NAVODILO ZA IZPOLNJEVANJE ZAHTEVE ZA UVELJAVITEV PRAVICE DO NADOMESTILA PREŽIVNINE

Zahtevo za uveljavitev pravice do nadomestila preživnine vložijo za otroka zakoniti zastopnik tj. tisti od staršev oziroma tretja oseba, ki mu je bil otrok dodeljen v varstvo in vzgojo oziroma pri katerem otrok živi.

Zahtevo vložite priporočeno po pošti na naslov:

**Javni jamstveni in preživninski sklad Republike Slovenije,
Kotnikova 28, 1000 Ljubljana.**

V nadaljevanju navajamo napotke in pojasnila, ki vam bodo koristili pri izpolnjevanju zahteve za uveljavitev pravice do nadomestila preživnine. Pojasnila sledijo rimskim številkam, s katerimi so označeni posamezni vsebinski deli obrazca.

I.

Vpišite svoj priimek in ime, enotno matično številko občana, naslov stalnega ali začasnega bivališča. Vpišite tudi center za socialno delo, ki je krajevno pristojen glede določene ali dogovorjene preživnine. V primeru, da želite pošto prejemati na drug naslov, vpišite v rubriki »Pošto bom prejemal na naslov« naslov le-tega. Napišite tudi telefonsko številko, na katero vas lahko pokličemo, da bo lahko sodelovanje med vami ter Javnim jamstvenim in preživninskim skladom Republike Slovenije (v nadaljevanju: sklad) potekalo hitro.

II.

Zahtevo izpolnite skupaj za vse otroke istega preživninskega zavezanca. Če imajo vaši otroci različne preživninske zavezance in želite za njih vložiti zahtevo za uveljavitev pravice do nadomestila preživnine, izpolnite toliko obrazcev, kolikor je preživninskih zavezancev.

V tabelo vpišite za vsakega otroka priimek in ime, njegovo enotno matično številko občana in državljanstvo.

V **stolpcu I** obkrožite ustrezno črko:

- A - otrok živi v skupnem gospodinjstvu s preživninskim zavezancem,
- B - otrok je oddan v rejniško družino,
- C - otrok je zaradi vzgoje, šolanja ali usposabljanja nameščen v zavod, v katerem ima pretežno brezplačno oskrbo ali
- D - nič izmed zgoraj navedenega.

V **stolpcu II** obkrožite ustrezno številko:

- 1 - otrok je v rednem delovnem razmerju,
- 2 - otrok dobiva denarno nadomestilo iz naslova brezposelnosti, ki mu ga izplačuje Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje ali
- 3 - nič od naštetega.

V zadnji stolpec vpišite zadnjo višino mesečne preživnine, ki je razvidna iz obvestila o uskladitvi pristojnega centra za socialno delo oziroma sodbe ali dogovora, če preživnina še ni bila usklajena.

III.

Označite, kam naj vam sklad nakazuje nadomestilo preživnine: na transakcijski ali nerezidenčni račun ter vpišite naziv banke, v okvirčke pa številko računa. Sklad nakazuje mesečna izplačila na račun zakonitega zastopnika. Opozarjamo vas, da ste skladu dolžni takoj sporočiti vsako spremembo bančnega računa ali banke!

IV.

Označite eno izmed naštetih možnosti:

- Prvo možnost označite, če ste vložili predlog za izvršbo na sodišče in postopek izvršbe še ni zaključen, torej postopek pred sodiščem še teče.
- Drugo možnost označite, če preživninski zavezanec živi v tujini, teče postopek izterjave s posredovanjem pristojnega Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve v tujini. To možnost označite v primeru, da ste zahtevo za izterjavo preživnine iz tujine vložili pri pristojnem ministrstvu.

- Tretjo možnost označite, če ste sami začeli postopek izterjave preživnine pred tujim sodiščem.
- Četrto možnost označite, če je postopek izvršbe pri sodišču zaključen.

V.

V rubriko **Podatki o preživninskem zavezancu** vpišite vam znane podatke o preživninskem zavezancu: priimek in ime, rojstni datum, kraj rojstva, naslov in zaposlitev. Kadar se preživninski zavezanec nahaja v tujini, je potrebno navesti, v kateri državi živi.

VI.

V prvo prazno vrstico vpišite mesece plačil preživnine.

V prazno tabelo vpišite zneske vseh prejetih plačil iz naslova preživnine v zadnjih dvanajstih mesecih pred vložitvijo zahteve. Mesec, v katerem vlagate zahtevo, ne šteje med zadnjih 12 mesecev.

V primeru, ko je preživninski zavezanec zavezan plačevati preživnino za več otrok, je potrebno vpisati znesek prejetih plačil za posamezne otroke.

Kadar iz delnega plačila preživnine ni razvidno, za katerega otroka je preživnina plačana oziroma v kolikšnem znesku je preživnina plačana za posameznega otroka, zadostuje, če vpišete podatke v vrstici »Vsi otroci«.

Če preživninski zavezanec sploh ne plačuje preživnine, pustite tabelo prazno in v vrstici pod tabelo vpišite mesec in leto, od katerega dalje preživnine ne plačuje.

VII.

Označite eno od možnosti:

- DA boste označili, če zahtevo za uveljavitev pravice do nadomestila preživnine vlagate prvič;
- NE boste označili, če ste zahtevo za uveljavitev pravice do nadomestila preživnine že vložili na Sklad, tudi če ste zahtevo vlagali za druge otroke.

VIII.

Za odločanje je potrebno:

1. Dokument, s katerim je bila določena otrokova preživnina:
 - sodba ali sklep sodišča, s katero je bila preživnina določena (z žigom pravnomočnosti),
 - začasna odredba sodišča s potrdilom o izvršljivosti,
 - dogovor o preživljanju, ki je bil sklenjen na pristojnem centru za socialno delo.
2. Obvestilo pristojnega centra za socialno delo o zadnji uskladitvi preživnine, če je od izdaje sodbe, odredbe ali dogovora do vložitve zahteve za uveljavitev pravice do nadomestila preživnine uskladitev že bila opravljena.
3. Dokazilo, da je zakoniti zastopnik uveljavljal plačila preživnine:
 - predlog za izvršbo preživnine s potrdilom sodišča o njegovi vložitvi (če ste označili v rubriki IV. prvo možnost),
 - sklep sodišča o izvršbi (če ste v rubriki IV. označili prvo možnost in že prejeli sklep sodišča),
 - dokazilo o neuspešnosti izvršbe (na primer: sklep o ustavitvi izvršbe iz razlogov, ki niso na strani upnika, če ste v rubriki IV. označili četrto možnost),
 - potrdilo Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, če je bil začet postopek izterjave v tujini preko ministrstva (to potrdilo lahko pridobi Sklad po uradni dolžnosti, če ste v rubriki IV. označili drugo možnost),
 - če ste sami začeli postopek izvršbe v tujini, priložite ustrezne listine (če ste v rubriki IV. označili tretjo možnost).
4. Zakoniti zastopnik lahko priloži tudi druga potrdila, ki so vezana na pridobitev nadomestila za preživnino, npr. potrdilo, da je otrok, starejši od 15 let, brezposelna oseba.

IX.

Na koncu zahteve podpišite izjavo, s katero potrjujete, da so vsi podatki, ki ste jih navedli v zahtevi, resnični in točni. Za točnost in resničnost podatkov v zahtevi prevzimate vso kazensko in materialno odgovornost. Sklad ima po zakonu pravico zahtevati vrnitev izplačanih sredstev, povečanih za pripadajoče obresti in stroške postopkov, kadar je bila pravica do nadomestila preživitve pridobljena na podlagi neresničnih podatkov. S podpisom izjave dovoljuate tudi, da sklad pri upraviteljih zbirk osebnih podatkov pridobi oziroma preveri vse podatke, ki ste jih v zahtevi navedli ter da jih posreduje drugim uporabnikom. Sklad bo po uradni dolžnosti pridobil vse podatke iz uradnih evidenc podatkov, ki jih lahko pridobi sam.

Z izjavo se zavezujete, da boste skladu sporočali vse spremembe tistih dejstev in okoliščin, ki vplivajo na pravico do nadomestila preživitve, na primer:

- če se s sodbo ali dogovorom spremeni višina preživitve,
- če začne preživitveni zavezanec plačevati preživitvo ali jo redno plačuje tudi po vložitvi zahteve,
- če se otrok, starejši od 15 let, zaposli,
- če je naknadno prišlo do oddaje otroka v rejniško družino ali namestitve v zavod, kjer ima pretežno brezplačno oskrbo,
- če pride do posvojitve otroka,
- če preživitveni zavezanec ali otrok umre.

Z dnem izvršitve odločbe o priznanju pravice do nadomestila preživitve preide terjatev upravičenca proti preživitvenemu zavezancu do višine pravice zagotovljene po tem zakonu oziroma do višine izplačanih sredstev na sklad. Navedeno pomeni, da v primeru uspešne izterjave dolgovane preživitve za obdobje, za katero je bila priznana tudi pravica do nadomestila preživitve, vaš otrok oziroma v njegovem imenu vi kot zakoniti zastopnik ne boste prejeli celotne vsote, ampak bo ta zmanjšana za sorazmerni znesek nadomestil preživitve, ki vam jih je izplačal sklad.

Svetujemo vam, da izpolnjeni obrazec pred vložitvijo na sklad fotokopirate, saj boste tako najlažje lahko spremljali postopek oziroma sporočali morebitne spremembe.

Iz zakona o javnem jamstvenem in preživitvenem skladu Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 78/2006 – uradno prečiščeno besedilo).

1. UPRAVIČENCI DO NADOMESTILA PREŽIVITVE

Pravico do nadomestila preživitve po tem zakonu ima otrok:

- ki mu je s pravomočno sodbo ali začasno odredbo sodišča oziroma z dogovorom pri centru za socialno delo določena preživitva, ki je zavezanec ne plačuje;
- ki je državljan Republike Slovenije in ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji;
- ki je tujec in ima stalno bivališče v Republiki Sloveniji, če je tako določeno z meddržavnim sporazumom ali ob pogoju vzajemnosti in
- ki še ni star 18 let.

Šteje se, da preživitveni zavezanec ne plačuje preživitve, če preživitva ni plačana zaporedoma tri mesece ali če jo preživitveni zavezanec plačuje neredno.

Za neredno plačevanje preživitve po tem zakonu se šteje, če preživitveni zavezanec dolguje skupaj vsaj znesek treh povprečnih mesečnih preživitv in v zadnjih 12 mesecih pred vložitvijo zahtevka. Mesec, v katerem zastopnik vložil zahtevo, se ne šteje med zadnjih 12 mesecev.

2. TRAJANJE PRAVICE DO NADOMESTILA PREŽIVITVE

Pravica do izplačila nadomestila preživitve traja do dopolnjenega 15. leta starosti oziroma 18. leta starosti otroka, če ni v delovnem razmerju.

Nadomestilo preživitve ne pripada otroku, ki:

- živi v skupnem gospodinjstvu s preživitvenim zavezancem;
- je oddan v rejništvo;
- je zaradi vzgoje, šolanja ali usposabljanja nameščen v zavod, v katerem ima pretežno brezplačno oskrbo.

3. VIŠINA NADOMESTILA PREŽIVITVE JE DOLOČENA Z ZAKONOM IN SE LETNO USKLAJUJE S KOLIČNIKOM USKLADITVE, KI GA OBJAVI MINISTER ZA DELO, DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE TER ZNAŠA OD 01. 04. 2008:

- za otroka do 6. leta starosti 66,88 EUR,
- za otroka od 6. leta do 14. leta starosti 73,57 EUR in
- za otroka nad 14. letom starosti 86,94 EUR.

Višino nadomestila preživitve lahko preverite na naši spletni strani: www.jps-rs.si.

Kadar je preživitva nižja od zneska iz prejšnjega odstavka, je višina nadomestila preživitve enaka znesku preživitve, določene s sodbo ali začasno odredbo oziroma z dogovorom.

Nadomestilo preživitve se zmanjša za znesek morebitne plačane preživitve.

Starostni pogoji iz prvega odstavka tega člena je izpolnjen v mesecu, v katerem otrok dopolni starost iz prvega odstavka tega člena.

Višina nadomestila preživitve se usklajuje na način, ki je s posebnimi predpisi določen za preživitve.

Sklad pisno obvesti otrokovega zakonitega zastopnika o vsakokratni uskladitvi in novem znesku nadomestila preživitve. Obvestilo sklada je skupaj z odločbo o pravici do nadomestila preživitve izvršilni naslov.

4. UVELJAVLJANJE PRAVIC

Zahtevo za uveljavljanje pravice do nadomestila preživitve vložil za otroka njegov zakoniti zastopnik. Zahteva se vložil na sklad na posebnem obrazcu. Zahtevi za uveljavitev pravice do nadomestila preživitve mora otrokov zakoniti zastopnik priložiti:

- dokument z veljavnim izvršilnim naslovom (sodno odločbo, začasno odredbo ali sklenjen dogovor po 130. členu Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, Uradni list RS, št. 101/2007 – uradno prečiščeno besedilo),
- sklep o dovolitvi izvršbe oziroma predlog za izvršbo s potrdilom o vložitvi na pristojno sodišče.

O pritožbah zoper odločbo sklada odloča ministrstvo, pristojno za družino. V sporih zoper odločbo ministrstva, pristojnega za družino, odloča Upravno sodišče Republike Slovenije.

5. PRAVICA DO NADOMESTILA PREŽIVITVE PRENEHA:

- na zahtevo otrokovega zakonitega zastopnika;
- na zahtevo preživitvenega zavezanca, če dokaže, da je plačal vse zapadle preživitvene obveznosti in da je za dva meseca vnaprej plačal preživitveno obveznost oziroma sredstva deponiral na sodišču v otrokovo korist ali če je preživitveno obveznost prevzel dolžnikov dolžnik;
- če niso več izpolnjeni pogoji za pravico do nadomestila preživitve.